Gemeente Amsterdam
Bestuursdienst

Directie Stedelijke Bestuursadvisering
Afdeling Fysiek Domein

Memo

Wethouder Gerson
BMA
5.1, 2, e
27 november 2009
Onderwerp Felix Meritis

Op de agenda van de staf Monumenten van maandag 30 november a.s. staat het onderwerp Felix Meritis. Een concept collegeflap is bij de staf-stukken gevoegd. In de flap staat op hoofdlijnen de historie van dit dossier toegelicht. Ik heb met Bureau Monumentenzorg afgesproken mondeling wat meer toelichting te geven, omdat ik vanaf het begin bij het dossier betrokken ben geweest. Hierbij geef ik vast wat punten op papier mee, in de hoop mijn mondelinge toelichting maandag wat te bekorten.

- In het najaar van 2007 meldde Felix Meritis (FM) een probleem met zwamvorming in haar gebouw aan de Keizersgracht, een rijksmonument. Hoewel er nog geen directe subsidievraag werd gesteld, was meteen duidelijk dat sanering hiervan meer zou gaan kosten dan FM zou kunnen dragen
- Het pand is in de jaren negentig in bezit van FM gekomen. Daarvoor was het gemeentelijk bezit. In het begin van de jaren tachtig zou een eerdere sanering ondeugdelijk zijn uitgevoerd. Onderzoek door OGA wijst daar niet op. Overigens heeft FM geen moment aangestuurd op een mogelijke schadeclaim richting gemeente, en zou een dergelijke claim volgens OGA niet kansrijk zijn
- Op voorschrift van Bouw en Woningtoezicht (stadsdeel Centrum) heeft Felix Meritis meteen beredderingsmaatregelen moeten treffen, om verdere uitbreiding van zwamvorming te voorkomen.
- De waarde van het pand is fors lager dan de schuldenlast die er op rust. Exacte cijfers heb ik nu niet paraat, die zijn wel op enig moment uitgezocht, maar die cijfers staan natuurlijk niet stil. Grofweg komt het er op neer dat de waarde ca. € 4 miljoen is, terwijl de schuldenlast ca. € 6,5 miljoen is. Het verschil wordt gedekt door gemeentegaranties. Die garanties zijn door de gemeenteraad verstrekt, tegen advies van B&W in. Dit is in de vorige bestuursperiode gebeurd.
- Dat maakt betrokkenheid van de gemeente in dit dossier onvermijdelijk. Het geeft ook aan dat dit een politiek dossier is
- Omdat het dossier vanuit de cultuurportefeuille is ingestoken, is de wethouder Cultuur vanaf het begin betrokken en is zij de trekkende wethouder. Vanwege het politiek-bestuurlijke risico en het domeinoverstijgend aspect is de bestuursdienst, directie SB, ambtelijk trekker
- In dit dossier staat redding van het gebouw steeds voorop, niet de culturele instelling
- Kosten van sanering zijn geraamd op ca. € 1,5 miljoen. Vanaf het begin is met FM afgesproken dat de inzet van betrokken partijen zal zijn: 1/3 gemeente, 1/3 rijk en 1/3 FM. Gemeente heeft via B&W-besluit van maart 2008 € 500.000 maximaal toegezegd, onder voorwaarden (bijvoorbeeld dat andere partijen dan wel over de brug moeten komen). Het rijk heeft een subsidieaanvraag in eerste instantie

(zomer 2008) afgewezen, maar later (voorjaar 2009) alsnog toegekend. FM heeft zelf tot nu toe niet meer dan ca € 250.000 bij elkaar gebracht

- Gemeentelijke bijdrage zou aanvankelijk uit de cultuurbegroting worden gedekt, maar Gehrels en Herrema hebben afgesproken dat uit de ISV-post voor monumenten (2008) te dekken. Dit is verwerkt in het verdeelvoorstel (monumenten) ISV-2008 dat in mei 2008 naar de raadscommissie VV is verstuurd. Overigens was er al wel een beschikking door DMO opgesteld en verstuurd. Onduidelijk is of deze nog moet worden ingetrokken
- In maart 2009 is er voor het laatst een bestuurlijk overleg met FM geweest. Daar is toegezegd dat de gemeente wel alvast de declaratie voor de beredderingsmaatregelen (toen geschat op € 250.000) zou betalen, overigens als onderdeel van de reeds toegezegde subsidie van € 500.000. FM zou de declaratie onderbouwen met facturen.
- In september is de onderbouwing door BMA ontvangen. Het bleek uiteindelijk te gaan om ca. € 140.000.
- In de nu voorliggende flap wordt voorgesteld de subsidie onder het regime van de Verordening op de monumenten te brengen en om het bedrag van € 140.000 uit te betalen
- Deze opsomming is vast niet uitputtend